نگاه

تنفس در فضای سیاسی

صلاح‌الدین هرسنی
کارشناس روابط بین‌الملل

● روابط ایران و آمریکا در روزها و هفته‌های گذشته به‌دنبال اقدامات خلق‌الساعه ترامپ و برخی از اعضای رادیکال و ضدایرانی کابینه او یعنی بولتون و پمپئو و حتی برایان هوک به پایین‌ترین سطح خود رسیده است.

ترامپ در اقدامی غیرمنتظره ابتدا سپاه پاسداران انقلاب اسلامی را در لیست تروریست واشنگتن و متحدان قرار داد و سپس دستور لغو معافیت هشت کشور خریداران نفت ایران را صادر کرد.

نظر به آنکه این اقدامات خلق‌الساعه و اعضای ضدایرانی کابینه ترامپ می‌توانست سطح تیرگی در روابط را گسترده‌تر و عمیق‌تر کند، موجب اتخاذ راهبردی مؤثر و کارساز از سوی دستگاه دیپلماسی ایران شد.

ابتکار این راهبرد را دکتر محمدجواد ظریف بر عهده گرفت.

دکتر ظریف که پنجشنبه گذشته در نشست انجمن جامعه آسیا در نیویورک حاضر بود، آمادگی ایران را برای تبادل زندانیان ایران و آمریکا اعلام کرد.

حال در این شرایط و با توجه به اصراری که دستگاه دیپلماسی ایران در گذشته و دوران اخیر بر مواضع نامنعطف خود برای مذاکره با آمریکا نشان داده بود، طبیعی به نظر می‌رسید که بهانه‌ای برای اصل موضوع یعنی قبول و نیل به مذاکره داشته باشد که البته در نوع خود راهبرد و اقدام هوشمندانه‌ای است.

حال با اعلام این راهبرد و مواضع مطمئنی که از سوی دستگاه دیپلماسی ایران شده است، توپ مذاکره در زمین واشنگتن قرار گرفته است و حصول نتیجه آن قبل از هر چیز به کیفیت و چگونگی بازی آینده واشنگتن بستگی دارد.

تردیدی نیست که این اعلام مواضع دستگاه دیپلماسی هم متضمن فواید راهبردی برای ایران است و هم برای آمریکا؛ برای ایران می‌تواند متضمن گشایشی در عرصه‌های اقتصادی و تنفسی در فضای سیاسی و برای برون‌رفت از وضعیت موجود مؤثر و مفید باشد.

برای آمریکا نیز می‌تواند از حجم بهانه‌های ترامپ و اعضای رادیکال و البته ضدایرانی کابینه او بکاهد؛ به‌ویژه آنکه این استراتژی می‌تواند برای ترامپ با توجه به انتخابات آینده ریاست‌جمهوری آمریکا در حکم برگ برنده باشد.

به نظر می‌رسد شرایط ذهنی و ادراکی برای انجام این مذاکره با هدف نیل به مصالحه و کاهش تنش فراهم شده است.

ادامه از صفحه اول

مدیریت گران صداوسیما

اگرچه اینان با سرمایه‌ای که می‌آورند به تأمین برنامه تلویزیون کمک می‌کنند، اما زیان بزرگ و نهفته‌ای که به این رسانه وارد می‌کنند خارج‌کردن آن از کارکرد درست و واقعی خود است و این فاجعه‌ای است که نشانه‌هایش قابل دیدن است.

صداوسیما برای برون‌رفت از این بحران، لازم است در نظام برنامه‌سازی و نحوه تأمین منابع مالی برنامه‌ها و مجموعه‌های تلویزیونی خود تجدید نظر اساسی کند و به شفافیت و پرهیز از پنهان‌کاری در این زمینه روی آورد و از همه مهم‌تر در سیاست‌ها و رویکردهای کلان خود در نگاه به رویدادها و دستگاه‌ها بازنگری عمیق کند تا رسانه‌ای فراگیر و بی‌طرف سیاسی، برای مردم، برای آحاد جامعه و مورد اعتماد آنها در تأمین نیازهای اطلاعاتی خود باشد.

هنگامی که چنین شد، صداوسیما به عنوان عنصری معتبر در معادله سرمایه و محتوا وارد می‌شود و به اتکای پرشماری مخاطبان خود به صورت قانونی و روشن و شفاف و البته مکفی منابع مالی خود را از آگهی‌ها تأمین می‌کند.

الزامات گذر از تحریم‌های آمریکا

در شرایط فعلی، جلوگیری از ورود اعضای اوپک به تولید بیش از سهمیه تعیین‌شده، امری بااهمیت است و این نیاز به حل برخی مسائل گذشته دارد.

باید مراقب بود در ایران، راهکارهایی که نظیر آن در حمله به سفارت عربستان دیده شد، جای دیپلماسی و رفتارهای عقلایی برای حل مسئله با اعراب را نگیرد.

اینها همسایگان ایران‌اند و نمی‌توان از این جغرافیا خلاص شد. باید تنش‌های منطقه‌ای، رقابت‌های سیاسی و جنگ‌های نیابتی را به شکلی پایان داد که هیچ طرفی احساس شکست نکند و این جز از مسیر مذاکره و توجه به دغدغه‌های یکدیگر نمی‌گذرد.

کدام بولتن به دست ائمه جمعه می‌رسد؟

شرق: فعالان سیاسی و مسئولان سیاست خارجی بارها نسبت به اظهارات غیرکارشناسی که گاهی مواقع هم همراه با تبعاتی به‌ویژه در حوزه سیاست خارجی بوده، ابراز گلایه کرده و هشدار داده‌اند. آخرین نمونه آن گفته‌های آیت‌الله لطف‌الله دژکام، امام جمعه شیراز، است که گفته: «سهم نفت را در بودجه کشور به یک حدی رسانده‌ایم که اگر نفت نفروشیم آب از آب تکان نمی‌خورد». این در حالی است که حدود یک‌سوم بودجه کشور حاصل از فروش نفت است. نمونه دیگر آن سخنان آیت‌الله علم‌الهدی در خطبه‌های نماز جمعه مشهد است که گفته بود: «در همه عرصه‌ها، قدرتمندتر، عزیزتر و پول‌دارتر شده و زندگانی بهتری داریم». «علم‌الهدی» قبلا هم در نماز جمعه گفته بود FATF مقدمه فتنه ۹۸ است.

محمود واعظی، مسئول دفتر رئیس‌جمهوری، پیش از عید درباره اظهارنظرهای عجیبی که از تریبون نماز جمعه و عمدتا درباره مسائل اجرائی کشور ایراد می‌شود، گفته بود: «ما و وزارت کشور موضوعات را رصد می‌کنیم. خلاصه گزارش را هم به ستاد اقامه نماز جمعه می‌فرستیم. به هر حال، امیدواریم همه عزیزان ما در سنگر نماز جمعه مقداری فضا را آرام کنند یعنی فکر نکنند فقط خودشان دغدغه مردم را دارند. اینکه الان کسی خودش مسئولیت نداشته باشد و مرتب بیاید همین‌طوری نگرانی‌های مردم را اضافه کند، کار درستی نیست. ما انتظارمان از بزرگان، علما و همه سخنرانان این است که اول به دولت کمک کنند. پیشنهاداتی که دارند به ما بدهند، حتما با آغوش باز می‌پذیریم. از طرف دیگر در این شرایط خاص بیاییم با هم کمک کنیم تا مسائل مردم و کشور حل شود. کشور، نظام و رهبر دارد؛ رهبری که حواسش به همه موضوعات هست. مجلس دارد؛ مجلسی که مرتب جلسه می‌گذارد و مسائل را پیگیری می‌کند. قوه قضائیه و نیروهای نظامی و انتظامی دارد که در حوزه تحت مسئولیت به وظایف خود عمل می‌کنند بنابراین در چنین کشوری معنی ندارد هر کسی هر آنچه به ذهنش می‌آید، بگوید».

انتقاد به آنچه از تریبون‌های نماز جمعه مطرح می‌شود، به حجت‌الاسلام و المسلمین سیدرضا تقوی، رئیس وقت شورای سیاست‌گذاری ائمه جمعه کشور، هم رسیده بود. اما او کاملا از مواضع مطرح‌شده دفاع کرده بود. او گفته بود: «ائمه جمعه باید مواضع نظام را تبیین کنند و مواضع نظام هم توسط رهبری بیان می‌شوند. اصل ۱۱۰ قانون اساسی ۱۱ وظیفه را برای رهبری مشخص کرده است که نخستین آن تعیین سیاست‌های کلی نظام بعد از مشورت با مجمع تشخیص مصلحت نظام است. یک امام جمعه یک جایی نصیحتی می‌کند چه فضاسازی‌هایی و چه هجمه‌هایی علیه آنها ایجاد می‌کنند». تقوی در حالی معتقد است که ائمه جماعات رفتار جناحی و سیاسی ندارند که خودش زمانی عضو شورای هم‌گرایی و وحدت اصولگرایان بود و درباره آن هم بارها توضیح داده بود.

او هم مانند واعظی گفته بود که: «ما اطلاعات کشور را جمع می‌کنیم و برای ائمه جمعه می‌فرستیم و برخی شهرها امکاناتی ندارند که ائمه جمعه به اطلاعات روز دسترسی داشته باشند، ما بولتن و گزارش خبری داریم و برای آنان می‌فرستیم اما موظف نیستند آنچه را که به آنان اعلام شده، بگویند». اما تقوی نگفته است که در نهایت کدام اطلاعات به دست ائمه جمعه می‌رسد؛ اطلاعاتی که خودشان جمع‌آوری کرده‌اند یا اطلاعاتی که دولت برای آنها فرستاده یا همه آنها و درنهایت آیا این اطلاعات خبری و خنثی است یا همرا با تحلیل و مهم‌تر از همه اینکه با کدام خط یا تحلیل اطلاعات برای ائمه جماعات ارسال می‌شود.

علم‌الهدی، امام جمعه مشهد، زمانی از «برجام»، «قراردادهای نفتی» و «بحث پول‌شویی» به عنوان «مثلثی شوم» یاد کرده بود که باعث ازدست‌رفتن استقلال کشور شده است. برخی ائمه جمعه دیگر هم انتقاداتی در این زمینه مطرح کرده بودند. دولت زمانی بعدا در واکنش به این اظهارنظرها به شورای سیاست‌گذاری ائمه جمعه انتقاد کرده و از امامان جمعه خواست که «به مباحث مطرح‌شده در شورای عالی امنیت ملی احترام گذاشته شود».

اما تقوی در پاسخ گفته بود که شورای سیاست‌گذاری در «تذکرات خیرخواهانه» خود، منتظر اجازه دولت نخواهند بود! در اطلاعیه همچنین تأکید شده که «افتخار» امامان جمعه، «حفظ استقلال فکری، صرفا در جهت اجرای دستورات الهی و منویات رهبری است».

رحیم‌پور ازغدی با بیان اینکه حمایت از نظریه‌پردازی و مناظره در حوزه و دانشگاه یکی از طرح‌هایی است که بنده از پیشنهاددهندگان اصلی آن بوده‌ام، اظهار کرد: از شورای مدیریت حوزه‌ها جواب بخواهید که با این مصوبات چه‌کار کردید؟ مدیریت حوزه‌های علمیه و دانشگاه‌ها پاسخ بدهند، ده‌ها هزار طلبه بااستعداد در اختیار مدیریت حوزه‌های علمیه و مدرسین حوزه‌هاست، ۴۰ سال از انقلاب می‌گذرد، شما که نباید حرف‌های ۴۰ سال پیش را به ما تحویل دهید، ۴۰ سال قبل همین بهانه‌ها را می‌آوردید.

انتقاد از تریبون نماز جمعه صرفا به فعالان سیاسی و دولتمردان محدود نبوده است. در پی این سخنان چندی قبل رحیم‌پور ازغدی از تریبون نماز جمعه در نقد حوزه‌های علمیه آیت‌الله العظمی مکارم‌شیرازی هم واکنش نشان داده بود. این مرجع تقلید در باب مسائل روز به سخنرانی پیش از خطبه‌های این هفته نماز جمعه تهران اشاره کرد و گفت: هفته گذشته در سخنرانی قبل از خطبه‌های نماز جمعه تهران، ضد حوزه‌های علمیه صحبت کردند، عجیب است نماز جمعه‌ای که ائمه جمعه فرزندان حوزه هستند، پایگاهی بر ضد حوزه شود. چطور می‌شود شما به فردی اجازه دهید ضد حوزه حرف بزند و دروغ بگوید. او خطاب به طلاب حاضر در درس عنوان کرد: شما می‌دانید که در دروس حوزه، مرتب حرف‌های تازه و مطابق نیازهای روز زده می‌شود، اما این فرد عنوان می‌کند ۴۰ سال است حرف‌های تازه در حوزه زده نشده است، اینجا برخی گمان پیدا کردند که درون نظام هم افرادی بر ضد حوزه هستند.

در یکی، دو سال گذشته موج تغییرات در ائمه جماعات شهرها زیاد بوده است. برخی استعفا دادند برخی هم جابه‌جا شدند. برخی این جابه‌جایی‌ها را به تغییر سیاست‌های شورای سیاست‌گذاری ائمه جمعه مربوط دانستند. تا جایی که در نهایت چند ماه پیش رئیس سیاست‌گذاری شورای ائمه جمعه هم تغییر کرد و علی اکبری به جای تقوی نشست. برخی دلیل این تغییرات را جوان‌گرایی دانستند. اگرچه «حجت‌الاسلام محمدتقی رهبر»، امام جمعه موقت اصفهان، گفته بود که هیچ متنی برای امامان جمعه جهت قرائت در نماز جمعه فرستاده نمی‌شود. به گفته او «ستاد مرکزی (شورای سیاست‌گذاری ائمه جمعه) هر هفته نشریه‌ای را برای ائمه جمعه سراسر کشور ارسال می‌کند که حاوی اطلاعات و مسائل روز است و امامان جمعه مختار به استفاده از مطالب آن نشریه هستند».

نگاهی به ساختار ستاد مدیریت بحران حوزه‌های علمیه

حجت‌الاسلام زمانی: یک میلیارد تومان کمک جمع‌آوری کرده‌ایم

شرق: در روزهای گذشته برنامه‌های متنوعی از حضور روحانیون و طلاب در میان سیل‌زدگان از صداوسیما پخش شد. به نظر می‌رسد این حضور باید داوطلبانه بوده باشد، اما با جست‌وجو روشن شد که از قضا ستاد مدیریت بحران در حوزه‌های علمیه تشکیل شده است. برای آشنایی بیشتر با این کارکرد این ستاد و نوع فعالیت‌های آن، با حجت‌الاسلام زمانی، رئیس ستاد، گفت‌وگو کردیم. به گفته آقای زمانی، این ستاد تا الان حدود یک میلیارد تومان کمک نقدی برای سیل‌زدگان جمع و در مناطق توزیع کرده است. این ستاد در شورای عالی رؤسای نهادهای حوزوی کشور به ثبت رسیده است اما رئیس آن در جلسات ستاد مدیریت بحران کشور حضور دارد و البته نماینده هلال‌احمر هم عضو مدعو ستاد مدیریت بحران حوزه‌های علمیه در برخی جلسات است. از حجت‌الاسلام زمانی درباره کمک مراجع سؤال کردم که گفت مراجع به طور مستقل کمک کردند، آقای مکارم ۳۵۰ میلیون تومان، آیت‌الله سبحانی منزلی را جهت فروش و استفاده از عواید آن برای کمک در نظر گرفته‌اند و برخی مراجع هم به مقلدین گفته‌اند که نصف یا یک‌سوم وجوهات شرعی را برای کمک به سیل‌زدگان اختصاص دهند. مشروح این گفت‌وگو را در ادامه می‌خوانید:

لطفا بفرمایید ستاد مدیریت بحران حوزه‌های علمیه چه کارکردی داشته و از چه زمانی تشکیل شده است؟

ستاد حوزوی بحران و حوادث غیرمترقبه کشور هم‌زمان با سیل کرمانشاه تشکیل شد. برای اینکه بتوانیم در امر خدمت‌رسانی منسجم و هماهنگ عمل کنیم، شش نهاد حوزوی کشور را متحد کردیم که این شش نهاد عبارت‌اند از یک، مرکز حوزه‌های علمیه برادران کشور، دو، مرکز حوزه‌های علمیه خواهران کشور، سه، دفتر تبلیغات انقلاب اسلامی، چهار، سازمان تبلیغات اسلامی، پنج، جامعه‌المصطفی و ششم، مرکز خدمات حوزه‌های علمیه. در این راستا، در همان روزهای اول که زلزله سرپل ذهاب در کرمانشاه به وقوع پیوست، در طول شش ماهی که فعالیت داشتیم، حدود دو هزار طلبه را به مناطق زلزله‌زده اعزام کردیم. همراه آنها هدایایی که طلاب و روحانیون ارسال کرده بودند که مجموع آن دو میلیارد تومان هدایای نقدی و غیرنقدی می‌شد، بین زلزله‌زدگان توزیع شد. همان زمان بود که تصمیم گرفتیم ستاد به صورت دائمی تشکیل شود.

یعنی در ابتدا به منظور کمک به زلزله‌زدگان بود و بعد تصمیم گرفتید ستاد دائمی شود؟

بله. البته متذکر شوم ما در این ستاد حتی یک نیروی استخدامی هم نداریم.

برای تشکیل ستاد، نیاز بود که در جایی این موضوع را ثبت کنید؟

ثبت ستاد در نهادهای عالی‌تر انجام گرفت، یعنی در شورای عالی رؤسای نهادهای حوزوی کشور ثبت شد.

و نیازی به هماهنگی با نهادهای مدیریت بحران و از جمله ستاد مدیریت بحران نداشتید؟

در حقیقت برای اینکه در عملیات‌ها بتوانیم با وزارت کشور و معاون وزیر که به‌عنوان رئیس ستاد بحران فعالیت می‌کنند و نیز هلال احمر، هماهنگ وارد عمل شویم، از نماینده هلال احمر خواستیم در برخی جلسات ما حضور داشته باشند.

شما چطور؟

بنا شد که رئیس ستاد ما نیز در جلسات ستاد مدیریت بحران کشور حضور داشته باشد.

یعنی شما در این جلسات حضور دارید؟

بله.

در زمان وقوع سیل چه کاری انجام دادید؟

در زمان وقوع سیل، به ستاد مدیریت بحران خود در استان‌های درگیر سیل اعلام کردیم که ستادهای فرعی را تشکیل بدهند.

یعنی شما در همه استان‌ها، شعبه استانی دارید؟

بله. در همه استان‌ها شعبه داریم و اعضای آن همان رؤسای شش نهاد حوزوی در استان‌ها حضور دارند که البته در بعضی استان‌ها ممکن است که رؤسای پنج نهاد حضور داشته باشند، مثلا ممکن است که یک استان نمایندگی جامعه‌المصطفی را نداشته باشد و یا مواردی از این دست.

در موضوع سیل گلستان چطور وارد شدید؟

مدیر حوزه گلستان جلسه ستاد را راه‌اندازی کردند. اولین مصوبه، حضور مدیران ستاد در محل سیل بود که بتوانند واقعیت‌ها را از نزدیک ببینند. بر این اساس هم طلاب وارد عمل شدند و اقداماتی را در آق‌قلا انجام دادند و بعد از آنکه سیل در لرستان و خوزستان هم به وقوع پیوست، ستادهای استانی در این استان‌ها هم فعال شدند و طلاب را بر اساس نیازها به مناطق سیل‌زده اعزام کردند. به عنوان نمونه در دو هفته اول سیل لرستان چهار هزار طلبه وارد پلدختر شدند؛ آن هم در شرایطی که در روزهای اول مدیریت دولتی هنوز به‌درستی شکل نگرفته بود.

طلابی که اعزام می‌شوند، در چه درجه و سطحی هستند؟ آیا طلاب تازه‌وارد به حوزه برای چنین مواقعی اعزام می‌شوند؟

در همه سطوح طلبه‌ها اعزام می‌شوند. من وقتی وارد پلدختر شدم، دیدم مدیر حوزه علمیه یزد و معاون او به همراه طلاب حوزه در منطقه حضور دارند. من در میان طلاب حضور داشتم، عموما آنها را بدون لباس و عمامه می‌دیدم، چراکه با لباس بسیجی وارد عمل شده بودند و مشغول بیل و کلنگ‌زدن بودند. به عنوان نمونه دو اتوبوس از یزد وارد منطقه شدند که همه بدون لباس روحانیت بودند و فقط دو نفر معمم حضور داشتند. از آنها سؤال کردم که چرا لباس را درنیاوردید، گفتند برای اینکه وقتی مردم ما را می‌بینند دلخوش باشند که روحانیت برای خدمت آمده است.

برای طلابی که اعزام می‌شوند، چه هماهنگی‌ای انجام می‌شود؟

ما شرح وظایفی برای طلاب اعزامی در نظر گرفته‌ایم که از جمله آن می‌توان به این وظیفه‌ها اشاره کرد:

۱) امدادونجات افراد به‌منظور جلوگیری از غرق‌شدن در سیلاب و نجات افرادی که در معرض آب‌گرفتگی هستند؛ مثل کهنسالان یا کودکان.

۲) نجات اثاث و اموال مردم درون خانه‌هایی که در آب گیر افتاده‌اند.

۳) رساندن کالا و غذای موردنیاز به آسیب‌دیدگان و توزیع آن بین سیل‌زدگان.

۴) کمک به لایروبی خانه‌ها و منازل، مثلا در پلدختر این اتفاق به‌وفور رخ داده بود و طلاب با بیل و کلنگ مشغول لایروبی شدند. در روزهای نخست طلابی که به خوزستان رفته بودند، تجهیزات همراه نداشتند و بعد اعلام کردند که باید بیل و کلنگ تهیه شود. بعد از آن طلبه‌های اعزامی با بیل و کلنگ و چکمه و بادگیر و فرغون وارد منطقه شدند.

۵) اقامه نماز جماعت بین مردم سیل‌زده.

۶) پاسخ‌گویی به سؤالات شرعی و گرفتاری‌هایی که مردم در این مناطق به دلیل نبود آب با آن مواجه هستند؛ مثل پاسخ‌گویی به مسائل مربوط به غسل و رعایت موارد بهداشتی و... .

۷) ایجاد یک فضای امن اخلاقی برای جامعه، مثل توضیح و ترویج فرهنگ عدالت در دریافت اقلامی که برای کمک ارسال شده یا توصیه برای پیشگیری از سرقت اموال مردم، توصیه برای کمک به افرادی که ضعیف‌تر هستند و در اولویت قراردادن آنها... .

۸) برگزاری دوره‌های مشاوره‌های روان‌شناسی از سوی طلاب متخصص برای کمک به افرادی که دچار افسردگی و مشکلات روحی شده‌اند. در این بخش حدود ۲۰ متخصص را اعزام کرده‌ایم و این مسئله‌ای است که باید مستمر باشد.

۹) برگزاری جُنگ‌های شادی برای کودکان سیل‌زده که آسیب روحی دیده‌اند که این موضوع هم از سوی متخصصان این حوزه انجام می‌گیرد.

طلابی که اعزام می‌شوند، تخصص دارند؟ یعنی دوره‌های آموزشی را در این زمینه طی کرده‌اند؟

در هنگام اعزام، طلاب یک توجیه اولیه می‌شوند که بدانند وظایفشان در هنگام حضور در منطقه چیست. اما دوره‌های آموزشی هم باید در طول سال برای طلاب در زمینه امداد و نجات برگزار شود. برای همین منظور با هلال احمر یک توافق‌نامه امضا کرده‌ایم که به طلاب در بحث امداد و نجات و کمک‌های اولیه آموزش بدهند. این موضوع به طور گسترده هنوز اجرائی نشده اما در سال‌های گذشته به‌طور متفرقه برگزار شده است.

ستاد مدیریت بحران حوزه‌های علمیه آیا بودجه خاصی هم دارد؟

طبیعی است که وقتی بحرانی رخ نداده، هزینه‌ای هم وجود ندارد. ولی در ایامی که بحرانی رخ می‌دهد، برای حل موضوع و پوشش هزینه‌ها مثل هزینه‌های ایاب‌وذهاب و سایر موارد، هر یک از شش نهاد حوزوی مبلغی را باید تأمین کنند که در موضوع سیل اخیر، هر یک از نهادها ۵۰ میلیون تومان را در ابتدا برای تأمین هزینه‌ها به اشتراک گذاشتند و ما ۳۰۰ میلیون تومان را از این طریق تأمین و در سه استان سیل‌زده توزیع کردیم. البته پول زیادی نبود. به همین دلیل شماره حسابی را برای دریافت کمک از طلاب اعلام کردیم که تا به امروز حدود یک میلیارد تومان جمع‌آوری شده و قرار است بین استان‌های سیل‌زده توزیع شود.

با بیوت مراجع هم برای دریافت کمک در ارتباط هستید؟ تابه‌حال چه کمک‌هایی از سوی مراجع انجام شده است؟

ستاد از مراجع تقاضای کمک نکرده است. مراجع هرکدام به‌طور مستقل به نحوی در این زمینه کمک کرده‌اند. بعضی مثل آیت‌الله مکارم‌شیرازی ۳۵۰ میلیون تومان کمک کرده‌اند و آیت‌الله سبحانی هم منزلی را معرفی کرده‌اند که عواید فروش آن قرار است برای کمک در نظر گرفته شود. بعضی مراجع هم اعلام کرده‌اند که نصف یا یک‌سوم وجوهات مردمی از سوی خود مردم برای کمک به سیل‌زدگان اختصاص پیدا کند.

خبر

خاطره آیت‌الله هاشمی از مرگ پسر حسن روحانی

● **شرق:** خاطرات سال ۱۳۷۵ آیت‌الله هاشمی‌رفسنجانی با عنوان «سردار سازندگی» منتشر شد. این کتاب شانزدهمین دفتر خاطرات روزنوشت و نوزدهمین مجموعه از خاطرات آیت‌الله هاشمی است که در سی‌ودومین نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران، به‌صورت رسمی رونمایی شد. هاشمی‌رفسنجانی در خاطرات سال ۷۵ خود به مرگ پسر حسن روحانی به خاطر شلیک یک گلوله اشاره می‌کند.

در متن خاطره روز ۲ فروردین ۱۳۷۵ آمده است: «خبر رسید محمد روحانی، پسر دکتر روحانی نایب‌رئیس مجلس و دبیر شورای عالی امنیت ملی در اثر حادثه‌ای فوت کرده است. با ایشان صحبت کردم. خیلی متأثر بود و گفت دیشب در خانه با گلوله‌ای کشته شده است. ظواهر نشان می‌دهد که احتمالا در هنگام ورفتن با اسلحه از دست خودش در رفته ولی احتمالات دیگری هم مطرح است؛ در حال بررسی هستند. پیام تسلیتی برای پخش فرستادم».

آیت‌الله مکارم‌شیرازی:

آمریکا برده پول‌های کثیف است

● **ایسنا:** آیت‌الله مکارم‌شیرازی، با اشاره به جنایت وحشیانه آل سعود در کشتار مخالفان خود که ترکیبی از شیعیان و اهل سنت بوده است، گفت: آل سعود این افراد را بدون اثبات جرم و دادگاه شهید کرده است. او افزود: مسئله عجیب سکوت نهادهای بین‌المللی و کشورهای دیگر در برابر این جنایات است که اگر یک مورد در ایران رخ می‌داد، سروصدا راه می‌انداختند ولی در برابر آل سعود سکوت کردند؛ چون اینها گاو شیرده هستند و باید حفظ شوند. آیت‌الله مکارم ادامه داد: کسی گفت که چرا از گاو می‌ترسند، گفتند که چون شاخ دارد و عقل ندارد؛ آمریکاییان، بردگان پول‌های کثیف هستند که چشم روی هم گذاشته و حرفی نمی‌زنند.

توضیحات جنیدی درباره طرح دعوا علیه آمریکا

● **ایسنا:** معاون حقوقی رئیس‌جمهور درباره اظهارات اخیرش مبنی بر طرح دو دعوا علیه آمریکا جهت جلوگیری از رسیدن کمک‌های بین‌المللی به مردم سیل‌زده ایران، گفت: یک دعوا در دادگاه دادگستری بین‌المللی است که دادخواستش داده شده است، بخش مربوط به سیل‌زدگان اخیر هم به‌عنوان مستندات دادخواست موجود، به پرونده آن دعوا اضافه شده است.

لعیا جنیدی ادامه داد: درعین‌حال این اتفاق نقض دستور موقت هم هست؛ چون دستور موقت کمک‌های بشردوستانه یا حتی معاملات مربوط به کمک‌های بشردوستانه را هم دادگاه دادگستری بین‌المللی گفته که باید آزاد باشد. البته این موضوع با دادگاه دادگستری بین‌المللی است که در تفسیر عهدنامه این قسمت را جزء صلاحیت‌های خودش بداند. این مهم است که این موضوع را این دادگاه جزء صلاحیت‌های خودش می‌داند یا خیر. او افزود: به غیر از آن ممکن است همه مردم نخواهند خسارات خود را مطرح کنند. بخشی از اقشاری که در زمان سیل نیازمند اقلامی بودند که باید به آنها می‌رسیده، مستحق این امر بودند که در بخش مسئولیت مدنی همین دادگاه حضور پیدا کنند. مردم آسیب‌دیده لازم است بدانند که بر اثر تحریم این اتفاق افتاده است و ممکن است گروه‌هایی از مردم در این چارچوب بخواهند طرح دعوا کنند.

رئیس جامعه مدرسین انتخاب شد

● **فارس:** انتخابات هیئت‌رئیسه جدید جامعه مدرسین حوزه علمیه قم برگزار شد.آیت‌الله محمدیزدی به‌عنوان رئیس شورای عالی جامعه و حضرات آیات سیدهاشم حسینی‌بوشهری و سیداحمد خاتمی به‌عنوان نواب اول و دوم، حضرات آیات شیخ محسن اراکی و محمود عبداللهی به‌عنوان منشی و آیت‌الله ابوالقاسم وافی به‌عنوان امین مالی با کسب اکثریت آرای اعضای شورای عالی جامعه، به‌عنوان اعضای هیئت‌رئیسه دوره جدید جامعه مدرسین حوزه علمیه قم برای مدت دو سال انتخاب شدند.

رؤسای ستاد انتخابات و امنیت انتخابات تعیین شدند

● **ایسنا:** با توجه به برگزاری انتخابات یازدهمین دوره مجلس شورای اسلامی و اولین میان‌دوره‌ای پنجمین دوره مجلس خبرگان رهبری در پایان سال جاری، وزیر کشور با صدور حکمی، جمال عرف، معاون سیاسی وزارت کشور را به‌عنوان رئیس ستاد انتخابات کشور منصوب کرد. عبدالرضا رحمانی‌فضلی همچنین در حکم دیگری حسین ذوالفقاری، معاون امنیتی و انتظامی وزارت کشور را به‌عنوان رئیس ستاد امنیت انتخابات تعیین کرد.